

Εκθεση για την παρουσίαση του προγράμματος GAP2 (Steven Mackinson, συντονιστής του προγράμματος και Saša Raicevich, WP2). Ανταλλαγή απόψεων και πρόταση οργάνωσης ενός σεμιναρίου για την Περιφερειοποίηση.

Ο συντονιστής του προγράμματος GAP2 Steven Mackinson (CEFAS, Ηνωμένο Βασίλειο) παρουσιάζει με την βοήθεια διαφανειών το γενικό περιεχόμενο του προγράμματος. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από ένα τμήμα που ονομάζεται επιστήμη και κοινωνία και που παρέχει χρηματοδότηση σε προγράμματα που αφορούν θέματα υγείας και ευημερίας. Το πρόγραμμα αυτό έχει στόχο να δείξει ότι μπορούν να προκύψουν οφέλη από την συνεργασία μεταξύ διαφόρων κλάδων: επιστημόνων, αλιέων και υπεύθυνων για την χάραξη πολιτικής. Στην βάση του GAP βρίσκεται η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων φορέων και το ΠΓΣ για την Μεσόγειο αντιπροσωπεύει το ιδανικό βήμα για να βελτιωθεί η συμμετοχή όλων των συντελεστών αλλά και για να προωθηθεί η γνώση. Σε ότι αφορά την λεκάνη της Μεσογείου, ο συντονιστής αναφέρει ότι θα παρουσιαστούν περιπτώσεις μελέτης για την Βόρειο Αδριατική (Ιταλία), για τα χωρικά ύδατα της Μάλτας και για την κόκκινη γαρίδα που συναντάται στις ακτές της Καταλονίας (Ισπανία).

Πριν να περάσει στις παρουσιάσεις για την Μεσόγειο, ο συντονιστής Steven Mackinson τονίζει ότι η πτυχή αυτή είναι κεφαλαιώδους σημασίας στα πλαίσια της μεταρρύθμισης της ΚΑΛΠ και ότι θα επηρεάσει τον μελλοντικό ρόλο του ΠΓΣ για την Μεσόγειο. Σχετικά με αυτό το θέμα, προτείνει την οργάνωση ενός σεμιναρίου για την περιφερειοποίηση σε συνεργασία με το ΠΓΣ για την Μεσόγειο. Τα ΠΓΣ θα διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην περιφερειοποίηση και στην διευκόλυνση των πολυετών διαχειριστικών προγραμμάτων. Το πρόγραμμα GAP2 έχει ήδη ξεκινήσει συνεργασία με τα άλλα PGS με σκοπό να εμπλακούν οι αρμόδιες υπηρεσίες και να πάρουν μέρος στην όλη διαδικασία.

Ο Saša Raicevich (ISPRA, STS Chioggia, Ιταλία) έκανε την παρουσίαση της περιπτωσιολογικής μελέτης για την βόρειο Αδριατική. Η υπό εξέταση περιοχή έχει έναν μεγάλο αριθμό ψαριών, φιλοξενεί μία μεγάλη κοινότητα αλιέων και έχει μακρά ιστορία σε αυτό τον κλάδο. Μέχρι το 1950 η αλιεία διεξάγετο με ιστοφόρα σκάφη τα οποία αποτελούσαν περιορισμένη επιβάρυνση για το περιβάλλον. Με την έλευση των αλιευτικών σκαφών με μηχανή, τα αλιευτικά εργαλεία έγιναν περισσότερο αποτελεσματικά και αυξήθηκε η αλιευτική ικανότητα από την άποψη της ισχύος των κινητήρων και των αλιευόμενων ποσοτήτων. Η μείωση των ποσοτήτων οφείλεται στην υπερβολική εκμετάλλευση και στις περιβαλλοντικές διακυμάνσεις. Για παράδειγμα, ο ψυχρός καιρός των προηγούμενων μηνών προκάλεσε μία υψηλή θνησιμότητα σε πολλά αλιευόμενα είδη. Η αύξηση της τιμής του πετρελαίου είναι, από κοινού με τον

περιορισμένο αριθμό των αλιευμάτων, ο λόγος για τον οποίο το κέρδος που προκύπτει την τελευταία αυτή χρονική περίοδο από την αλιεία είναι σχεδόν μηδενικό ενώ υπάρχουν πολλά αλιευτικά σκάφη που δεν αλιεύουν αυτή την χρονική περίοδο. Ο στόχος του προγράμματος είναι να μοιραστούν οι ερευνητές και οι αλιείς τις γνώσεις που διαθέτουν. Είναι αλήθεια ότι πολύ συχνά η εμπειρική γνώση του αλιέα δεν τυγχάνει μεγάλης εκτίμησης από τον ερευνητή ο οποίος απαιτεί τυποποιημένα δεδομένα για τις αναλύσεις του. Για τον λόγο αυτό, προβλέπεται μία κωδικοποίηση των γνώσεων των αλιέων με σκοπό να μπορέσουν να αξιοποιηθούν. Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού, γίνεται προσπάθεια να συγκεντρωθούν τρία είδη δεδομένων: 1) το επιστημονικό προσωπικό πηγαίνει στην θάλασσα, κάνει δειγματοληψία και συγκεντρώνει δεδομένα 2) οι αλιείς αναφέρουν στο ηλεκτρονικό ημερολόγιο σκάφους τις ποσότητες συγκεκριμένων ειδών που έχουν συμφωνηθεί εκ των προτέρων. Ο αλιέας παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις αλιευθείσες ποσότητες σε κάθε ψαριά . Κάθε εργαλείο διαθέτει έναν αισθητήρα που συγκεντρώνει όλα τα στοιχεία που αφορούν το περιβάλλον. 3) Η τελευταία φάση αφορά την ενσωμάτωση αυτών των πληροφοριών με την χρήση δορυφορικών δεδομένων για αλιευτικά σκάφη άνω των 15 μέτρων ολικό μήκος . Τελικός σκοπός είναι να προταθούν κοινά τρόποι διαχείρισης που θα βασίζονται σε κοινά δεδομένα και ερμηνείες , λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις τοπικές ιδιαιτερότητες. Ο κος Raicevich καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα πρώτα οργανικά αποτελέσματα της μελέτης θα μπορέσουν να κοινοποιηθούν εντός ενός έτους.

Η μελέτη για την Μάλτα υποβλήθηκε από τον Jonathan Cassar (MRRA-FCD, Μάλτα). Η μελέτη έχει στόχο να εξετάσει μερικά αποθέματα μεταξύ των οποίων οστρακοειδή και μπακαλιάρο στην GSA 15 γύρω στα 25 ναυτικά μίλια στην Ζώνη Διαχείρισης Αλιείας της Μάλτας, να αναλύσει τις μεταβολές σε επίπεδο χώρου και χρόνου καθώς και την συχνότητα κατανομής του μήκους του είδους που αποτελεί αντικείμενο της μελέτης για να μπορέσουν να εντοπιστούν οι περιοχές των γόνων και της εναπόθεσης των αυγών. Ο κος Cassar ενημέρωσε ότι πριν να εφαρμοστεί το σχέδιο, θα υπάρξει ένα σεμινάριο που θα οργανωθεί από το αρμόδιο υπουργείο της Μάλτας (MRRA) ενώ πριν από την καθ' αυτή λειτουργική φάση θα υπάρξει μία πιλοτική φάση για να εντοπιστούν οι δυσκολίες που θα ήταν ενδεχόμενο να ανακύψουν ως προς την συγκέντρωση των δειγμάτων και την ορολογία που θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί. Ρόλος των ερευνητών σε αυτή την μελέτη είναι να συγκεντρωθούν τα υπάρχοντα δεδομένα που αφορούν την GSA15 συμπεριλαμβάνοντας και τα δεδομένα που εξαρτώνται από την αλιεία και αυτά που δεν εξαρτώνται. Για όλους όσους συμμετέχουν στο πρόγραμμα θα προκύψουν οφέλη. Η επιστημονική αλιεία θα εκμεταλλευτεί τις γνώσεις των αλιέων ενώ και εκείνοι με την σειρά τους θα ωφεληθούν από την διατύπωση των διαχειριστικών προγραμμάτων αλλά και από αποζημιώσεις για την συμμετοχή τους.

Η περιπτώσιολογική μελέτη για την Ισπανία, ως προς τις στρατηγικές διαχείρισης της κόκκινης γαρίδας που ζει σε μεγάλο βάθος στην περιοχή του Palamos που βρίσκεται στις ακτές της Καταλονίας, υποβλήθηκε από τον κο Joan Batista Company (CSIC, Ισπανία). Το σχέδιο εστιάστηκε σε αυτό το είδος γιατί οι αλιείς

είχαν ανησυχίες ως προς σημαντικά αλιεύματα γόνων κόκκινης γαρίδας σε μεγάλο βάθος. Το είδος αυτό συναντάται σε όλη την Μεσόγειο ενώ η ιδιομορφία της ακτής της Καταλονίας είναι ότι υπάρχουν μεγάλα κάνυον (φαράγγια) στην υφαλοκρηπίδα . Από την δεκαετία του 40 και μετά, υπήρξαν διακυμάνσεις ως προς τα δεδομένα της αλιείας. Την εποχή εκείνη δεν υπήρχαν προβληματισμοί για θέματα περιβαλλοντικά ενώ στην εποχή μας υπάρχουν πολλές γνώσεις ως προς την βιολογία αυτών των ειδών. Τα αλιευτικά σκάφη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα είναι μεσαίων/ μεγάλων διαστάσεων και ασχολούνται με την αλιεία ενός και μόνον είδους. Η συνεργασία μεταξύ αλιέων και ερευνητών είναι καλή , προβληματίζει /όμως η ελλιπή στήριξη από πλευράς διοίκησης. Το φαράγγι έχει το χαρακτηριστικό ότι όταν εμφανίζονται καταρράκτες ψυχρού ύδατος δεν είναι δυνατόν να αλιευθεί για έξι μήνες η κόκκινη γαρίδα. Ως προς αυτό το θέμα, οι αλιείς από κοινού με τους ερευνητές κατέληξαν σε ορισμένες λύσεις όπως για παράδειγμα συνέβη το 2008 όπου οι αλιείς αποφάσισαν να αυξήσουν την διάσταση του διχτυού για να μην συλλαμβάνουν τον γόνο. Σκοπός αυτού του προγράμματος είναι να διαμορφωθεί ένα ρυθμισμένο πλαίσιο διαχείρισης που θα ορίζει και θα ενημερώνει κατόπιν τους αλιείς για τους κανόνες που θα πρέπει να γίνουν σεβαστοί και για τα μέτρα που θα πρέπει να εφαρμοστούν. Την παρουσίαση συμπληρώνει ο κος Pere Bull, εκπρόσωπος της οργάνωσης Confradías από το Palamos και ενημερώνει τους παρευρισκόμενους ότι πριν από την κλιματική αλλαγή είχε διαπιστωθεί ότι αυτό το ρεύμα κατέβαινε κάθε χρόνο , ότι υπήρχαν περίοδοι μερικών μηνών που δεν αλιεύοντο κόκκινες γαρίδες αλλά ότι μετά ξεκινούσε και πάλι η αλιευτική δραστηριότητα. Την περίοδο όμως αυτή, τα διαστήματα κατά τα οποία δεν υπάρχει αλιεία είναι όλο και πιο παρατεταμένα και γι' αυτό τον λόγο υποβλήθηκε το αίτημα στην διοίκηση να προβλέψει χρηματοδοτήσεις έτσι ώστε να υπάρξει πιστοποίηση του σημαντικού αυτού τύπου γαρίδας. Παράλληλα, έχει προβλεφθεί ένα διαχειριστικό πρόγραμμα για να μειωθεί το εύρος των διχτυών ή για να υπάρξουν ωράρια αλιείας έτσι ώστε να μην συλλαμβάνεται γόνος.

Ο πρόεδρος Kahoul, αφού ευχαρίστησε τους ομιλητές του προγράμματος GAP2, υπογράμμισε ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να βρεθεί ένας κοινός τρόπος προσέγγισης των ερευνητών και των αλιέων έτσι ώστε να μπορέσουν να συνεργαστούν. Δυστυχώς, το γεγονός ότι υπάρχουν μερικά προβληματικά αποθέματα στην Μεσόγειο οφείλεται και σε ένα σύνολο παραγόντων που επηρεάζουν τα ιχθικά αποθέματα, όπως για παράδειγμα οι κλιματικές αλλαγές, η μόλυνση της θάλασσας αλλά και οι πλατφόρμες άντλησης πετρελαίου. Ως προς το θέμα αυτό ο Πρόεδρος τονίζει ότι διεξάγονται έρευνες από αμερικανικά σκάφη για την ανεύρεση πετρελαίου 30 μίλια από την Μασσαλία. Ενημερώνει επίσης ως προς τα θέματα που επισημάνθηκαν στο γαλλικό κράτος. Αναφέρει ότι είναι αναγκαίο να συνεργαστούν οι αλιείς με τους ερευνητές. Αν αναλογιστούμε ότι θα μπορούσε να προκύψει κάποια πλύμμηρα ίσης σοβαρότητας με αυτήν της Λουιζιάνα και στην Μεσόγειο ,μπορούμε εύκολα να αναλογιστούμε τις καταστροφικές συνέπειες από την στιγμή που πρόκειται για ημι-κλειστό κόλπο.

Ο εκπρόσωπος της Unacomar παίρνει τον λόγο για το θέμα της περιφερειοποίησης και αναφέρει ότι με βάση την αναφορά που έγινε από τον Εκτελεστικό Γραμματέα, δεν έγινε επαρκής ανάλυση του ρόλου που θα πρέπει να διαδραματίζουν τα ΠΓΣ στην διαδικασία περιφερειοποίησης. Τονίζει ότι ο μοναδικός τρόπος για να γίνει λειτουργική η περιφερειοποίηση είναι να μετατραπούν τα ΠΓΣ σε οργανισμούς της Επιτροπής.

Ο εκτελεστικός γραμματέας ευχαριστεί τον εκπρόσωπο της Unacomar για την παρέμβασή του και αναφέρει ότι το μήνυμα που απεστάλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από μέρους όλων των ΠΓΣ, είναι να ενισχυθεί περαιτέρω ο ρόλος των ΠΓΣ. Για τον λόγο αυτό θεωρεί ότι είναι πολύ σημαντικό να οργανωθεί κατά την διάρκεια της ομάδας εργασίας 5, στις 19 Απριλίου, ένα σεμινάριο για την περιφερειοποίηση, από κοινού με τον συντονιστή του GAP 2 που θα κατευθύνει την συζήτηση.

Ο πρόεδρος Kahoul παίρνει τον λόγο για να ευχαριστήσει όλους τους παρευρισκόμενους και κηρύσσει την λήξη των εργασιών.

Η συνάντηση λήγει στις 17.00

